

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 268 /2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

9/2009. (I. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) az olaszországi lakos panaszos¹ 2008. október 11-én előterjesztett panaszát a 2009. január 21-én – Dr. Juhász Imre elnökhelyettes távollétében – megtartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv, a Győri Rendőrkapitányság, vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mert az alapjog korlátozása jogszerűen történt, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás:

I.

A panaszos a vele szemben Győrben 2008. október 11-én történt rendőri intézkedés miatt terjesztett elő panaszt.

A panaszost ittas járművezetés gyanúja miatt igazoltatták, majd testi kényszer és bilincs alkalmazása után vérvételre előállították.

A panaszos parancsnoki meghallgatása és panaszának jegyzőkönyvbe foglalása közvetlenül a rendőri intézkedések után – az intézkedésekkel azonos napon – történt, ennek során, megfelelő tájékoztatás után kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálata alapján az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A panaszos indokolatlanul hosszúnak tartotta a rendőri intézkedés-sorozat időtartamát, sérelmezte a bilincs alkalmazását és azt, hogy akarata ellenére vérmintavétel céljából előállították. Ez utóbbit azért, mert nem tagadta, hogy alkoholt

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

fogyasztott.

II.

A vizsgált ügyben az intézkedésekről három jelentés készült. Ezek alapján a következők állapíthatók meg.

Az egyik győri benzinkút alkalmazottja 2008. október 11-én 00 óra 13 perckor a rendőrkapitányság ügyeletére telefonon bejelentette, hogy egy „erősen ittas férfi” gépjárművel közlekedik a kúttól, a Szent István úton át, a Belváros irányába (közölte a jármű rendszámát, azt, hogy olasz honosságú, valamint a színét és a típusát). A tényt megerősítette egy újabb, 00 óra 16 perckor telefonáló állampolgár, aki bejelentette, hogy a Szent István úton, a Révay Gimnáziumnál megállítottak egy „erősen ittas személyt”, aki – az első bejelentőtől származó leírásnak megfelelő – gépjárművel közlekedett. Az ügyeletes által utasított járőr 00 óra 45 perckor érkezett a Szent István úti helyszínre. Ott két – egy magyar hatósági jelzésű és egy olasz rendszámú – gépkocsi várakozott. A járművekben utasok nem tartózkodtak. Két férfi a magyar rendszámú jármű mellett állt, egy harmadik személy pedig az autóbuszvárónál, a padon ült. Az egyik férfi elmondta, hogy az olasz rendszámú gépjárművet vezető személy ittas lehet, ezért a benzinkúttól utána indultak, s amikor a külföldi rendszámú gépkocsi a helyszínen megállt, eléálltak, hogy további közlekedését megakadályozzák. A megállított járműben csak egy személy tartózkodott. A járőrvezető ez után a padon ülő férfit igazoltatta. Adatait rögzítette, de a nyelvi különbségek miatt vele érdemben beszélni nem tudott. Gesztikulálásának és tört magyarságának összekapcsolásából csupán azt értette meg, hogy a járművet nem ő, hanem egy másik személy vezette, aki azonban a helyszínről már eltávozott. A járőr másik tagja időközben a bejelentőt és társát – egyikük adatainak rögzítése után – távozni engedte.

A rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő ügyeletes tiszt egy további járőrt a kúthoz küldött. Oda 0 óra 58 perckor érkeztek és meghallgatták az első bejelentést tevő hölgyet. Elmondta, hogy egy külföldi állampolgár betért a kútra vásárolni, alig bírt menni, illetve beszélni, mert „eléggé ittas állapotban volt”. Az olasz férfi 00 óra 04 perckor beült a gépkocsijába és a Szent István út irányába távozott. A kútnál felszerelt biztonsági kamera a férfi mozgását rögzítette. Az alkalmazott közölte, hogy a kamera felvételeit egy hónapig megőrzi, a járőr kérésére ígérte, hogy felettesét értesíti a történetekről és kéri, hogy mentse el a felvételeket a hatóság számára. A fentieket jelentette az ügyeletes tisztnek, aki tájékoztatta a helyszínen intézkedő járőrt a kútnál megállapítottokról.

Az ügyeletes tiszt időközben telefon útján felvette a kapcsolatot a második bejelentővel és külön társával is. Egybehangzóan állították, hogy az olasz állampolgár egyedül volt, mindketten látták, hogy beül a gépkocsi vezető ülésébe és azzal a kúttól a Szent István útra hajtván közlekedik.

Az elsőként említett járőr jelentése szerint az olasz férfi nem mutatott együttműködést, mindvégig azt ismételte, hogy nem ő vezetett és az alkoholszondás

ellenőrzésnek is csak nehezen volt hajlandó magát alávetni. A Spiratest típusú alkoholszonda kismértékű pozitív elváltozást mutatott. A járőr tolmácsot kért az intézkedés folytatásához, mert az olasz férfi a további együttműködést megtagadta és kijelentette, hogy telefonál a nagykövetségre.

A tolmács 2 órakor érkezett a helyszínre. A járőr a tolmács segítségével a férfi tudomására hozta mindazt, ami vele szemben az ittas járművezetés gyanúját alátámasztotta.

Az intézkedés alá vont elismerte, hogy a kútnál a járművel „ő állt odébb”, de ez Olaszországban megengedett, még akkor is, ha ittas állapotban van, mert a kút és környéke magánterület. Elismerte, hogy az este folyamán fogyasztott alkoholt, de továbbra is állította, hogy a benzinkúton kívül más vezette a járművet.

A rendelkezésre álló információk összegzése és az ügyeletes tiszttel történt ismételt egyeztetés után, az ő utasításának megfelelően, a járőr a tolmács segítségével közölte az olasz úrral, hogy vérvételre fogja előállítani. Ő erre „megmakacsolta” magát, hangoskodni, kiabálni kezdett. Megismételte, hogy nem követett el semmit, és nem is hajlandó magát alávetni a mintavételnek. A rendőrök ismételten felszólították az együttműködésre, annak ellenére, hogy kényszerítő eszköz alkalmazását is kilátásba helyezték; eredménytelenül. Ezért a járművét lezárták, kérdésére közölték, hogy annak őrzéséről gondoskodnak. A járőrvezető a jobb karját megragadta, a szolgálati jármű elejéhez vezette és ott a ruházatát átvizsgálta. Felszólította, hogy kezét a bilincselés érdekében adja hátra, de erre nem reagált, ezért kezeit a tanult fogásokkal a háta mögé vezette, azokra a bilincset ráhelyezte. Ezt követően a Liezen-mayer utcai orvosi ügyeletre kettős vérvétel céljából előállították, kezeiről ekkor a bilincset eltávolították. A bilincs alkalmazása testi sérülést nem okozott. Az első vérmintavétel az orvosi ügyeleten 3 óra 25 perckor, a második pedig 4 óra 05 perckor történt. A mintavételi egységdobozokat a Győri Rendőrkapitányság ügyeletére 4 óra 20 perckor adták le.

A panaszos vezetői engedélyét átvételi elismervény ellenében elvették, az illetékes hatósághoz való továbbítás céljából.

A panaszost az időközben berendelt illetékes alosztályvezető ez után hallgatta meg, s a meghallgatásról készült jegyzőkönyvet 2008. október 11-én 6 óra 19 perckor zárta le.

III.

A panaszos a parancsnoki meghallgatása során elsősorban a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedések hosszú időtartamát sérelmezte.

A jelentésekből megállapíthatóan az intézkedés 2008. október 11-én 00 óra 45 perckor kezdődött, és a meghallgatásról készült jegyzőkönyv lezárásakor 2008. október 11-én 6 óra 19 perckor fejeződött be. Az intézkedés-sorozat tehát összesen 5 óra 34 percen át tartott.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerint: „A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb nyolc órán át korlátozhatja.”.

Az előzőekben már felsorolt intézkedések és tevékenységek – igazoltatás, helyszíni tájékoztató, a másik járőr eljárása a benzinkútnál, a tolmács kirendelése, helyszínre

juttatása, a fordítás útján történt tájékoztatás és tájékozódás, az ellenszegülés abbahagyására való felhívás, a testi kényszer alkalmazása, a ruházat átvizsgálása, a bilincs alkalmazása, a vérvételre való előállítás, a kétszeres vérvétel, ezt követően a rendőrkapitányságra történő előállítás, majd meghallgatás és jegyzőkönyv felvétele – sokasága és időigénye (meghosszabbítva a tolmácsolási idővel) az 5 óra hosszát alig meghaladó időtartamot kellően indokolják.

A Testület megállapítása szerint az előállítás a törvényben meghatározott időn belül és csak a szükséges ideig tartott, annak végrehajtása jog- és szakszerű volt.

A panaszos sérelmezte azt is, hogy vérvétel tűrésére kényszerítették, mert nem tagadta, hogy az este folyamán alkoholt fogyasztott, az erre irányuló vizsgálatot ezért feleslegesnek, szükségtelennek tartotta.

Az ittas járművezetés elbírálása szempontjából nem közömbös, hogy annak elkövetője milyen mennyiségű alkoholt és mikor fogyasztott, milyen mértékű alkoholos befolyásoltság hatása alatt vezette a gépjárművet. Ezeknek pontos megállapítása csak a vérminta vizsgálata alapján lehetséges, ezért az előállítás és a vérminta vétele mindenképpen indokolt, az adott esetben mellőzhetetlen volt. Egyébként a rendőr az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdése szerint járt el: „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt [...] c) akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy vér-alkohol vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.”

A Testület ebben az esetben is az intézkedés jog- és szakszerűségét állapította meg.

A panaszos sérelmezte még az előállítása során a bilincs alkalmazását is.

Az intézkedést összefoglaló rendőri jelentés szerint a kényszerítő eszköz, a bilincs alkalmazására „az intézkedés biztonságos lefolytatása végett” került sor. Az előállításról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés, valamint parancsnoki vélemény és kivizsgálás jegyzőkönyve ezt egyértelműen úgy fordította le, hogy a bilincs alkalmazására az Rtv. 48. § c) pontjában írt célból, szökés megakadályozása érdekében került sor.

A Testület nem látta okát annak, hogy a rendőri minősítést felülbírálja, elfogadta, hogy a rendőr megítélése szerint a szökés veszélye fennállt, ezért a bilincs alkalmazását is jog- és szakszerűnek tartotta.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint: „A Testület az alapjogot nem sértő [...] intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez átteszi.”

A Testület e rendelkezés szerint járt el, mert álláspontja szerint a kifogásolt intézkedések alapvető jogot nem sértettek.

Budapest, 2009. január 21.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök,
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület